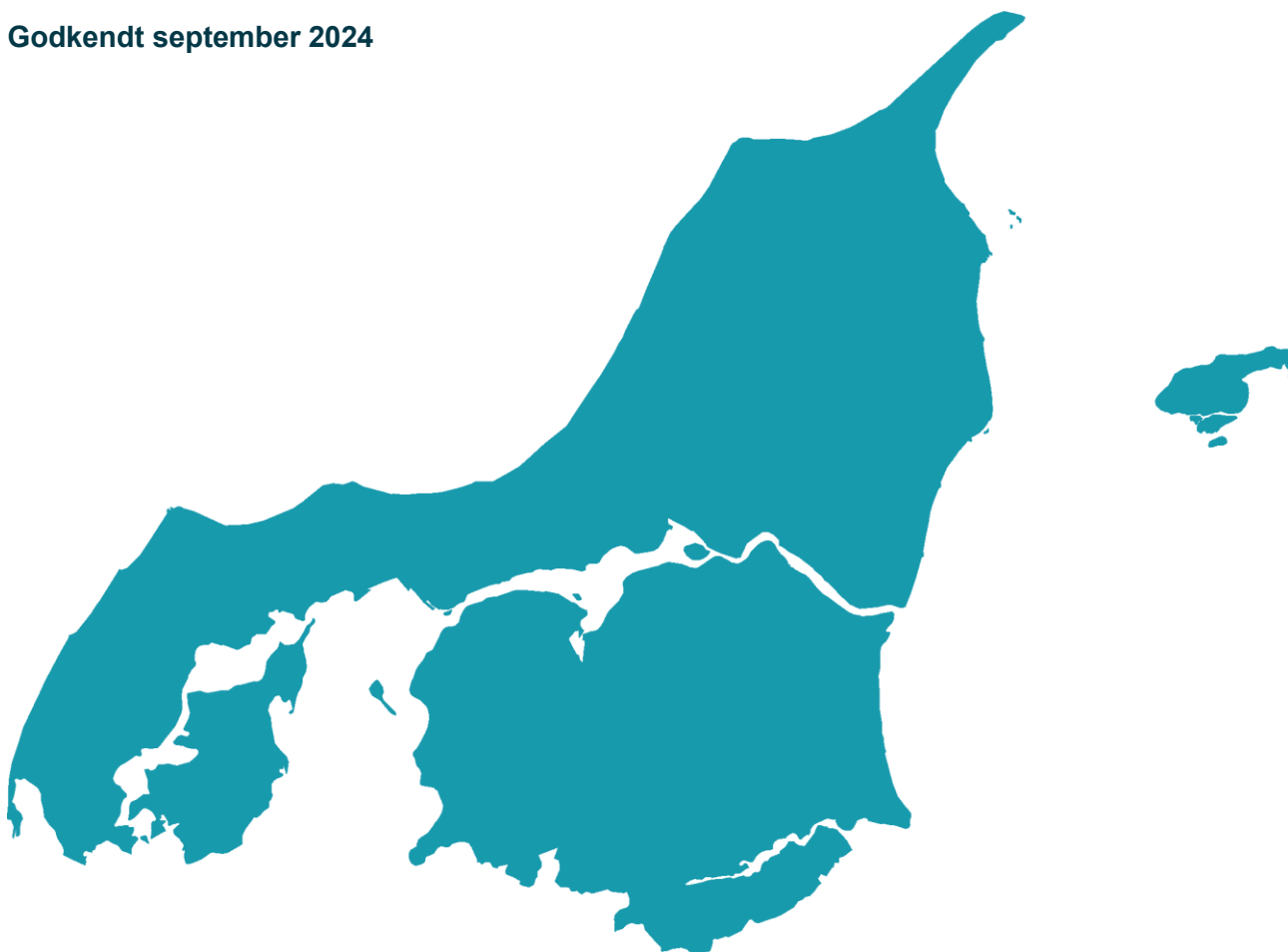

Samarbejdsaftale mellem Region Nordjylland og kommunerne om Praktisk hjælp og Ledsagelse

Godkendt september 2024

Den Tværsektorielle Grundaftale

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

KKR
NORDJYLLAND

PRAKTISERENDE
LÆGERS
ORGANISATION

Samarbejdsaftale vedr.

Praktisk hjælp og Ledsagelse

Dato		Arbejdsgruppens sammensætning	
Oktober 2024	Den reviderede Samarbejdsaftale er udarbejdet som en sekretariatsopgave, og der har ikke været nedsat en egentlig arbejdsgruppe til at forestå opdateringen. Det har dog været sikret, at sekretariatet løbende har inddraget sit bagland i form af kommuner og hospitaler i form af blandt andet en skriftlig høring.		
Dato		Opfølgning på aftalen (i Fælles Forretningsudvalg, Strategisk Sundhedsforum og/eller Sundhedssamarbejdsudvalget)	
Dato		Hvilken ændring er foretaget på hvilket beslutningsgrundlag	Udarbejdet af
August 2024	I forbindelse med at sikre implementering af aftalen, er der udarbejdet pixi udgaver, vedr. ledsagelse og praktisk hjælp – en for voksne og en for anbragte børn og unge. For at matche indhold mellem Samarbejdsaftalen og pixiudgaverne er Samarbejdsaftalen tilrettet enkelte steder. Der er alene tale om redaktionelle ændringer.		

Indholdsfortegnelser

Baggrund, formål og målgruppe	4
Begrebsafklaring	4
Generelle forpligtelser	5
Forløb 1	6
Akutte forløb (både ambulant og indlæggelse)	6
Forløb 2	7
Planlagte forløb (både ambulant og indlæggelse)	7
Afregning	7
Særlige forhold vedrørende borgere, der har personlige hjælpere i hjemmet	8
Fortolkning af aftalen	8
Aftale vedrørende betaling for praktisk hjælp ved indlæggelse/ ambulant besøg	9

Baggrund, formål og målgruppe

Region Nordjylland og kommunerne i Region Nordjylland har indgået nærværende aftale om ledsagelse i forbindelse med indlæggelse og praktisk hjælp i forbindelse med hospitalsbehandling. Aftalen er et bilag til sundhedsaftalerne for perioden 2019-2023, herunder samarbejdsaftalen om indlæggelse og udskrivning.

Målgruppen er børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og voksne med betydelig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne. Ydelserne kan være relevant for borgere med eksempelvis lav udviklingsalder/udviklingshæmning, manglende kommunikationsevner, psykotisk tilstand, angsttilstand, udadreagerende adfærd, selvskadende adfærd eller demenssygdom. Der kan ligeledes være behov for, at der er personale til stede, med særlige kompetencer – ofte pædagogiske - for at behandlingen kan finde sted.

Det er dog altid borgerens funktion og adfærd der er afgørende for om borgeren har behov for ledsagelse eller praktisk hjælp. Samarbejdsaftalen omfatter alle borgere uanset alder, som har et funktionsniveau/en adfærd, som placerer dem i målgruppen, og som kommunen er i kontakt med, og hvor det ikke har været muligt at få pårørende til at følge borgeren til hospitalet. Kommunen er ansvarlig for at afklare om der er pårørende, som kan ledsage borgeren i stedet for en kommunalt ansat. Børn bør altid følges ved indlæggelse eller ambulante besøg på hospitalet – normalt af forældre eller andre voksne, som drager omsorg for barnet. Se nærmere i aftalens bilag.

Samarbejdsaftalen regulerer alene den ledsagelse og praktiske hjælp, der finder sted for borgere med folkeregisteradresse i Region Nordjylland, og som behandles på Aalborg Universitetshospital, Regionshospital Nordjylland eller Psykiatrien.

For borgere på børnetilbud, botilbud og private døgntilbud kan borgerens handlekommune og botilbuddet indgå en skriftlig aftale om, at botilbuddet kan indgå aftale med hospitalet i stedet for handlekommunen. Dermed kan "kommunen" i de følgende afsnit også forstås som "botilbuddet", hvis der er indgået aftale mellem handlekommune og botilbud om dette. Det er dog handlekommunens ansvar at vurdere, hvorvidt borgeren har behov for ledsagelse eller om anmodningen om praktisk hjælp imødekommes.

Aftalen skal sikre, at borgere i målgruppen får den nødvendige praktiske hjælp og ledsagelse i forbindelse med behandling/indlæggelse på hospitalet samt sikre klarhed omkring arbejdsdeling mellem region og kommunerne.

Samarbejdsaftalen gælder alene i de tilfælde, hvor der ikke er nogen pårørende, som kan hjælpe borgeren.

Begrebsafklaring

Praktisk hjælp i forbindelse med indlæggelse og ambulante behandling

De ydelser, der er indeholdt i begrebet "praktisk hjælp" i denne samarbejdsaftale, svarer til de ydelser, som dækkes af Servicelovens begreb "personlig hjælp", dvs. hjælp til personlig hygiejne og påklædning, hjælp til toiletbesøg samt hjælp til at spise og drikke. Praktisk hjælp omfatter også de tilfælde, hvor borgeren har behov for ledsager, som borgeren kender i forbindelse med f.eks. kommunikation, tryghed eller, hvis ledsageren besidder særlige pædagogiske kompetencer, som vurderes at være en sundhedsfaglig forudsætning for, at behandlingen kan gennemføres. Dette omfatter f.eks. borgere som kan være udadreagerende, uden en kendt person til stede, eller som ikke har kommunikationsmuligheder, som eksempelvis døvstumme

borgere. Dette omfatter ikke borgere, som ønsker praktisk hjælp, hvis denne ikke er sundhedsfaglig nødvendig for at kunne gennemføre behandlingen.

For børn og unge anbragte uden for hjemmet på et opholdssted eller en døgninstitution gælder, at anbragte børn og unge har samme ret til omsorg og støtte som børn og unge, der bor hjemme. Anbringelsesstedet overtager det udvidede forældreansvar under anbringelse. Der er samme forventning til anbringelsesstedet som til forældrene i forhold til omsorg og støtte under indlæggelse.

Ledsagelse i forbindelse med indlæggelse og ambulante behandling

Begrebet ledsagelse i forbindelse med indlæggelse og ambulante behandling omfatter hjælp og støtte under transport til hospitalet, herunder hjælp til at finde det rigtige undersøgelseslokale, de rette papirer samt andre enkle praktiske opgaver. Hvis en ledsager opholder sig på hospitalet under borgerens forløb, men ikke varetager opgaver, som falder under "praktisk hjælp", er der også tale om ledsagelse.

Pårørende

Af hensyn til borgeren tilstræbes det, at borgerens pårørende hjælper borgeren i størst mulig grad. Dette skal ske gennem en forudgående forventningsafstemning, hvor det afklares om, og i hvilket omfang, de pårørende kan/vil hjælpe borgeren.

Der kan ikke ske særskilt honorering til pårørende i de tilfælde, hvor der udføres regionale opgaver som eksempelvis at hjælpe en borger på toilettet.

Generelle forpligtelser

Praktisk hjælp

Når en borger er i forløb på hospitalet, er det hospitalet, der har forsyningsforpligtelsen, herunder sikrer den nødvendige pleje af borgeren. Det er derfor altid hospitalet, der vurderer, om der af sundhedsfaglige grunde er behov for ekstra personale under en borgers behandling/indlæggelse på hospitalet. Hvis personalet vurderer, at personalet fra kommunen bør følge borgeren, kan hospitalet anmode kommunen herom. Dette forudsætter dog, at kommunen har det nødvendige personale til rådighed. Hospitalet kan ikke stille krav til kommunen om, at personalet følger beboeren under indlæggelsen. Dette gælder uanset om hospitalet betaler herfor eller ej. Dette gælder både akutte og planlagte forløb. Det bør tilstræbes at der indgås konkret aftale mellem hospitalet og kommune, så vidt muligt forud for behandling/indlæggelse.

Hospitalet skal afholde udgifterne til den ønskede praktiske hjælp leveret af kommunen herunder patientens sædvanlige pleje samt medicin givning. Under indlæggelsen har hospitalet det samlede behandlingsansvar, men når det er mest hensigtsmæssigt kan hospitalet overlade den almindelige omsorg til forældre eller ledsagende personale.

Særligt for anbragte børn og unge gælder at omsorg ydes i forhold til udvidet forældreansvar. Hospitalet skal ikke betale for almindelig forventelig forældreomsorg.

Hvis en kommune vurderer, at en patient har behov for praktisk hjælp i forbindelse med et forløb på hospitalet, skal kommunen hurtigst muligt give regionen besked om dette. Beskeden skal indeholde en skriftlig begrundelse for kommunens vurdering. Det er dog, jf. ovenfor, alene hospitalet, der vurderer om der skal rekvireres praktisk hjælp.

Vurdering af borgerens behov for praktisk hjælp og ledsagelse i forbindelse med indlæggelse skal

ske så tidligt som muligt, og kommunen skal medvirke til en god overgang, jf. Samarbejdsaftalen. Det skal påpeges, at det er begge parter ansvar at sikre en god dialog omkring borgerens forløb. En forudsætning herfor er blandt andet, at kommunen/borgerens personlige hjælpere informerer hospitalet om borgerens aktuelle tilstand og øvrige relevante forhold, som har betydning for pleje af borgeren.

Kommunale medarbejdere må som udgangspunkt yde omsorg og støtte under indlæggelsen. Det handler konkret om opgaver, der åbenlyst ikke er en del af sundhedsfaglige behandling. Kommunale medarbejdere må kun udføre sundhedsrelaterede opgaver, f.eks. medicingivning, observation eller sondeernæring, på delegation fra afsnittes medarbejdere.

Ledsagelse

Hvis der grundet borgerens alder og/eller helbredstilstand er behov for ledsagelse på hospitalet varetages dette af kommunen. Det er således altid kommunen, der vurderer, om en borger har behov for ledsagelse.

I forbindelse med ledsagelse afholder hospitalet udgiften til befordring af patienten til hospitalet, såfremt patienten opfylder betingelserne herfor - jf. de generelle befordringsregler i bekendtgørelse nr. 816 af 18/06/2018. Ligeledes afholder hospitalet udgiften til eventuel befordring af ledsager. Hospitalet afholder udgifter vedr. evt. overnatning for ledsager. Dette afregnes særskilt, jf. de generelle patientbefordringsregler i bekendtgørelse nr 816 af 18/06/2018.

Forløb 1

Akutte forløb (både ambulant og indlæggelse)

Kommunikation og samarbejde i forbindelse med borgere, der har brug for ledsagelse i forbindelse med indlæggelse og/eller praktisk hjælp ved akutte forløb.

Hvis der er brug for ledsagelse i forbindelse med indlæggelse eller ambulant besøg:

Kommunen kontakter så vidt muligt akutmodtagelsen telefonisk for at aftale ankomsttidspunkt. Dette for at gøre ventetiden for både borgeren og det ledsagende personale kortest mulig. Under denne samtale redegør kommunen for sin vurdering af behov for ledsagelse i forbindelse med forløbet. Kommunen afgør, om plejepersonalet ledsager borgeren på hospitalet.

Ledsageren skal ved ankomst til hospitalet gøre opmærksom på, at han/hun er ledsager. Her vurderes behovet for ledsagerens videre deltagelse i forløbet. Den endelige beslutning om eventuel videre ledsagelse træffes af kommunen, jf. ovenfor.

Hvis der er brug for praktisk hjælp i forbindelse med indlæggelse eller ambulant besøg:

Det er den ledende oversygeplejerske (Aalborg Universitetshospital og Regionshospital Nordjylland) eller ambulante leder eller ifm. indlæggelse den ledende sygeplejerske (Psykiatrien), der skal tage stilling til, om der skal indgås kontrakt med kommunen om mod betaling at levere praktisk hjælp. Det er dog altid hospitalet, der træffer den endelige beslutning om at rekvirere praktisk hjælp, og det er således ikke det kommunale personale, der skal tage initiativ til at lave en aftale.

Kontraktskabelon i denne aftale benyttes. En indgået kontrakt om levering af praktisk hjælp dokumenteres i borgerens sag. Begge parter følger løbende op på den indgåede kontrakt,

herunder, om det fortsat er relevant med praktisk hjælp, og dermed en aftale.

Forløb 2

Planlagte forløb (både ambulant og indlæggelse)

Kommunikation og samarbejde i forbindelse med borgere, der har brug for ledsagelse i forbindelse med indlæggelse og/eller praktisk hjælp i forbindelse med planlagte indlæggelser og ambulante besøg.

Hvis der er brug for ledsagelse i forbindelse med indlæggelse eller ambulant besøg:

Det er kommunens ansvar at vurdere, hvorvidt borgeren har behov for ledsagelse i forbindelse med planlagte forløb.

Hvis der er brug for praktisk hjælp i forbindelse med indlæggelse eller ambulant besøg:

Det er hospitalet, der har ansvaret for at vurdere, om der er behov for praktisk hjælp i forbindelse med planlagt besøg til hospitalet.

Hvis kommunen forud for den planlagte ambulante kontakt vurderer, at praktisk hjælp under den ambulante kontakt kunne være relevant, skal kommunen indgå dialog med den ledende oversygeplejerske (Aalborg Universitetshospital og Regionshospital Nordjylland) eller ambulante leder/ledende sygeplejerske (Psykiatrien) herom. Dialogen føres så vidt muligt elektronisk, alternativt telefonisk, så snart indkaldelsen til hospitalet er kendt.

Det er den ledende oversygeplejerske (Aalborg Universitetshospital og Regionshospital Nordjylland) eller ambulante leder/ledende sygeplejerske (Psykiatrien), som kan indgå kontrakt med den enkelte kommune om, at den leverer praktisk hjælp mod betaling. Kontraktskabelon i denne aftale benyttes til at udarbejde en aftale og plan for forløbet.

Det er således altid hospitalet, der træffer den endelige beslutning om at rekvirere praktisk hjælp.

Det aftales lokalt, hvordan kontrakt sendes elektronisk mellem hospitalet og kommunen.

Afregning

Regionen afregner med en fast takst på 346 kr./time alt inklusiv (2022-niveau) ved kommunal praktisk hjælp i forbindelse med et forløb på hospital. Beløbet dækker alle årets dage og hele døgnnet. Taksten reguleres en gang årligt med Danske Regioners P/L regulering for løn på sundhedsområdet.

Efter hvert forløb, hvor der er indgået aftale om praktisk hjælp med hospitalet, opgøres det faktiske timeforbrug. Beløbet skal inkludere den kommunale medarbejders transport, som dækkes med en timepris. Der betales derfor ikke særskilt befordringsgodtgørelse.

Fakturaen fremsendes elektronisk til det hospital, der har rekvireret den praktiske hjælp.

Særlige forhold vedrørende borgere, der har personlige hjælpere i hjemmet

I tilfælde, hvor borgere har personlige hjælpere efter Serviceloven (BPA) ordning, skal den behandlende hospitalsafdeling vurdere, hvorvidt denne ordning bør opretholdes under indlæggelsen. En forudsætning for dette er at kommunen oplyser om, at borgeren har en BPA ordning. Denne vurdering skal ske hurtigst muligt og ved akutte forløb inden for 4 timer. Hvis ordningen med personlige hjælpere opretholdes under indlæggelse, skal hospitalet afholde udgiften hertil.

Dette gøres ved, at aftalen mellem borger og personlig hjælper bibeholdes, og hospitalet herefter betaler kommunen, jf. denne samarbejdsaftales generelle bestemmelser, dog afregnes der med takst i henhold til den enkelte BPA-borgers bevilling.

I tilfælde, hvor forældre er ansat som personlige hjælpere for børn over 18 år, skal hospitalet tydeligt tilkendegive, hvornår forældretilstedeværelsen er i form af nødvendig hjælpertilstedeværelse med dertil hørende betaling, og hvornår den er almindelig, forventet pårørendeomsorg.

Fortolkning af aftalen

Afklarede spørgsmål i relation til aftalen søges afklaret mellem den ledende oversygeplejerske (Aalborg Universitetshospital og Regionshospital Nordjylland) eller ambulante leder/oversygeplejersken (Psykiatrien), der rekvirerer den praktiske hjælp og den konkrete kommunale leder, eller ledelsesrepræsentant, uden opsættende virkning. Dette gøres med henblik på at sikre borgeren et sammenhængende forløb uden forstyrrelser.

Kan der lokalt ikke opnås enighed håndteres de konkrete sager efterfølgende i den klyngestyregruppe som hospitalet tilhører.

Aftale vedrørende betaling for praktisk hjælp ved indlæggelse/ ambulant besøg

Aftalen er indgået mellem:

_____ (kommune) og

_____ (region (hospital/afsnit))

Øvrige bemærkninger:

Borger/patientdata:

Navn: _____

Cpr.nr.: _____

Forløb påbegyndt den _____ på _____

Underskrift:

_____ (kommune)

_____ (region)

Der skal foreligge en timeseddel for at der kan fremsendes en faktura.

Ugedag	Dato	Tidsrum
Total		DKK

Bilag – særligt vedrørende børn

Bilag til samarbejdsaftale om ledsagelse ifm. indlæggelse og praktisk hjælp i forbindelse med sagsbehandling. Bemærk, at samarbejdsaftalen gælder i forhold til børn og unge anbragt på institution, men principperne i forhold til børn og unge i dette notat kan også anvendes i forhold til børn i plejefamilier.

Generelt i forhold til alle børn og unge

Det forventes som udgangspunkt, at alle indlagte børn og unge har en kendt og tryk omsorgsperson medindlagt. Det er oftest forældrene og i henhold til forældreansvarsloven skal forældre [...] drage omsorg for barnet [...] og barnet har ret til omsorg og tryk [...]]. Det betyder i hospitalsregi, at ingen børn og unge bør være overladt uden en kendt og tryk omsorgsperson.

Unge over 15 år

Da unge over 15 år har selvstændig status og selvstændigt kan give samtykke, kan der være særlige situationer, hvor en unge over 15 år frabeder sig at have en forælder eller anden tryk sundhedsperson medindlagt. Afhængig af den unges alder, udvikling, modenhed, livssituation og de aktuelle omstændigheder, bør det respekteres.

Ligeledes kan forældre til unge over 15 år – igen afhængig af den unges alder, udvikling, modenhed, livssituation og de aktuelle omstændigheder – være til stede mere eller mindre. Forældrene har uanset den unges ret til selvstændigt at give samtykke forældreansvaret til den unge fylder 18 år og skal fortsat som udgangspunkt informeres om behandlingen og være en meget vigtig part i samarbejdet og behandlingen.

Generelt om anbragte børn og unge

Børn og unge kan være anbragt i en plejefamilie, et opholdssted eller på en døgninstitution, jfr. servicelovens § 66. Anbragte børn og unge har samme ret til omsorg og støtte som børn og unge, der bor hjemme. Anbringelsesstedet kan overtage dele af forældreansvaret under anbringelsen. Anbringelsesstedet kan lave aftale med barnets/den unges forældre eller anden kendt tryk person om at blive medindlagt sammen med barnet/den unge. Vær opmærksom på, at udgangspunktet fortsat er, at forældremyndighedsindehaveren skal give samtykke til behandlingen, medmindre den anbringende kommune har overtaget dette ansvar – det må undersøges i den konkrete sag.

I forbindelse med barnet og den unges behov for at have en kendt og tryk omsorgsperson med er det uden udgift for hospitalet. Det betyder samtidig, at hospitalet ikke kan have en forventning om, at omsorgspersoner besidder særlige kompetencer – f.eks. sundhedsfaglige.

Anbragte børn og unge med helt særlige behov

Anbragte børn og unge kan have helt særlige behov, som skal være opfyldt, før en bestemt sundhedsfaglig behandling overhovedet kan gennemføres. Det kan f.eks. være i forbindelse med tolkning eller en særlig udadreagerende adfærd.

Hvis barnet eller den unge har et sådant særligt behov og er anbragt udenfor hjemmet, og hospitalet ikke selv er i besiddelse af de nødvendige kompetencer, så er det hospitalets ansvar – således som det også fremgår af samarbejdsaftalen om ledsagelse - at sikre tilstedeværelsen af disse kompetencer f.eks. ved at indgå en aftale med anbringelsesstedet eller den anbringende kommune om levering af en ydelse. I disse særlige situationer er det en hospitalsudgift, og der skal på forhånd indgås aftale om hvilke behandlings- og plejeopgaver, der skal varetages som led i opgaven.

Lovgrundlag:
Sundhedsloven
Serviceloven
Forældreansvarsloven

